ชื่อเรื่องวิทยานิพนซ์

ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาของผู้ป่วย ใน ณ หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง โรงพยาบาลลำพูน นางสาวพิมพ์ชนก ขันแก้วหล้า เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต(เภสัชกรรมคลินิก)

ผู้เขียน ปริญญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนซ์

อาจารย์ คร. อัญชลี ชาคาภาคย์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางการ แพทย์ ที่เกิดจากอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาของผู้ป่วยใน หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง โรงพยาบาลลำพูนโดยใช้รูปแบบการศึกษาแบบย้อนหลังในช่วงวันที่ 1 สิงหาคม 2543 – 31 กรกฎาคม 2545 โดยแบ่งผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่ม กลุ่ม 1 เป็นผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาและกลุ่ม 2 เป็นผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสาเหตุอื่น และเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาขณะพักรักษาอาการเจ็บป่วย

ผลการศึกษาพบว่าจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดมี 137 คน กลุ่มที่ 1 จำนวน 69 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 68 คน ความชุก ของการเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาเท่ากับ 3.58% ความชุกของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 เท่ากับ 1.8% และ 1.78% ตามลำคับ กลุ่มผู้ป่วยช่วงอายุมากกว่า 60 ปี เกิดอาการอันไม่ พึงประสงค์จากการใช้ยามากที่สุดเท่ากับ 43.06% พบการเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ประเภท Type A มากที่สุดเท่ากับ 65.69% ความรุนแรงระดับปานกลาง 63.50% และน้อย 36.50% ระคับความน่าจะเป็น มีระดับอาจจะใช่ 75.18% น่าจะใช่ 24.82% อาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ ยาปฏิชีวนะที่ออกฤทธิ์ทั่วร่างกาย พบมากที่สุด 22.63 % ในผู้ป่วยกลุ่มที่ 2 การเกิดอาการอันไม่พึง ประสงค์จากการใช้ยาทำให้ผู้ป่วยต้องนอนพัก รักษาพยาบาลอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาที่เกิดเท่ากับ 3.64 วัน

การศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 256,120.92 บาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย 3 กลุ่ม กลุ่ม 1 ค่าใช้จ่ายเนื่องจากการที่ผู้ป่วยต้องนอนโรงพยาบาลนานขึ้น มีมูลค่า 144,155.66 บาท (56.28%) กลุ่ม 2 ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา มีมูลค่า 78,335.26 บาท (30.59%) และกลุ่ม 3 ค่าใช้จ่ายทางห้องปฏิบัติการในการตรวจสอบเพื่อยืนยันผลของ การเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา จำนวน 33,630 บาท (13.13%) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งของ การเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา คิดเป็น 1,870 บาท มีค่า 2,251 บาท ในผู้ป่วยกลุ่มที่ 1 และมีค่า 1,483 บาท ในผู้ป่วยกลุ่ม 2 กลุ่มยาปฏิชีวนะที่ออกฤทธิ์ทั่วร่างกายพบรายงานการเกิดอาการ อันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาสูงสุด และมีค่าใช้จ่ายสูงสุด เท่ากับ 45,240 บาท (17.63%)

ช้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ผู้บริหารในการวางนโยบายที่มี ประสิทธิผล สำหรับควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นจากการเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Costs of Adverse Drug Reactions of Inpatients at Female

Medical Ward, Lamphun Hospital

Author Miss. Pimchanok Khunkaewla

Degree Master of Pharmacy (Clinical Pharmacy)

Thesis Advisor Lecturer Dr. Unchalee Thadapark

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine the direct medical costs of adverse drug reactions (ADRs) of inpatients at remale medical ward Lamphun Hospital. The study design was retrospective from August 1, 1999 to July 31, 2001. The study population was divided into 2 groups. The first group was patients admitted with ADRs and the second one was inpatients who had ADRs during admission.

The results showed that there were 137 patients, 69 of those were in group I and 68 were in group II. The ADR prevalence was 3.58% with 1.8% in group I and 1.78% in group II. Patients aged over 60 had highest percentage of ADRs(43.06%). Most ADRs were identified by the type as type A ADRs (65.69%) and severity levels as moderate (63.50%) and mild (36.50%). The causality assessment of such ADRs resulted in the possible (75.18%), the probable (24.82%). ADRs occurred with a highest percentage for systemic antibiotic group (22.63%) In group II ADRs associated with extended length of stay was 1.25 days. In group I, length of stay for ADRs treatment was 3.64 days

The result showed the additional total cost of 256,120.92 Baht, which included three expenditure groups. First, expenses associated with additional increase of length of stay were equal to 144,155.66 Baht (56.28%). Second was ADRs treatment costed 78,335.26 Baht (30.59%). Third, investigation expenses were equal to 33,630 Baht (13.13%). The average

cost of ADR- associated patients per case was 1,870 Baht. It was 2,251 Baht per case in group I and 1,483 Baht in group II. Systemic antibiotics had both the highest number of ADR cases reported and expenses which were 45,240 Baht (17.63%)

The study findings provided basic information for decision makers in order to plan effective policies for controlling unnecessary expenses associated with ADRs.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved